

werk heeft gerust. Een ruste in den Sabbath
om zoo heerlijk verzuimende.

Maar ook ruste in den arbeid, gelijk Jesus
van zijn Vader sprak: Mijn Vader werkt tot
nu toe, aldoor in zijn eeuwigen Sabbath. En
ook de gezonden die den eeuwigen Sabbath
reeds deledig zijn geworden, rusten wel van
hun aardse werk, maar werken in het hemel-
sche werk rusteloos door.

Wat Jesus uitsprak: »Mijn Vader werkt tot nu
toe, EN IK WERK OOK», is het parool voor al Gods
kinderen.

Ruste van de vermoedens der ziel, ruste van
de vermoedens der zonde, maar rusteloos zalig
werken in den dienst van hun God.

Het is de heerlijke verbinding en tegenstelling
van Rechtaardigheid en Heiligmaking.

»Gerechtigd zijnde door het geloof heb-
ben wij vrede bij God», dat is de noot meer
te verstoren ruste, die Jesus aan zijn verlossenden
aanbrengt.

Maar nadat ze gerechtvaardigd zijn, roept
hij hen aan tot ruste, om nu als dienstknechten
Gods volijverig te zijn in het hemel-
schen werk der heiligheden.

Jesus neemt het juk, dat eindelijk vermoede
en de ziel tot worgens toe belast, weg, niet
opvallend, niet uitwendig, maar in het in-
delpunt van uw zieleleven, in het begin van
uw smart.

Hij veracht uw levenszorgen niet, en heeft eer
hart vol deernis ook voor uw uitwendig en
lichamelijk lijden, voor uw weeten en uw ellende
en uw zieksverliet. Maar hij weet dat al zulk
lijden slechts uitvloeisel is van een diepere ellende,
van de ellende uwer zonde en schuld, van de
vrees des doods en der eeuwige verdoemenis,
die u buiten Jesus waert. Hij weet dat al u
ellende daaruit voorkomt, dat ge voor God
niet goed, voor God niet recht staat.

En daarom begint hij met het begin: steekt
de reddende hand op eenmaal door tot op den
bodem uwer ellende en begint met u, ten koste
van zijn naamloos lijden, weer recht voor God
te stellen.

Dat recht zetten voor God, dat is uw recht-
vaardigmaking, als het juk van zonde en ver-
doemenis voor eeuwig afgijft, en ge, gerech-
vaardigd door het geloof, weer vrede bij God
hebt.

Maar is hiermede voldaan aan zijn zalige,
heerlijke belofte, dat hij aan de vermoedenden
en belasten ruste zal geven, daarmee is het
niet uit.

Te zeggen: Ik wil wel de verlossing die in
Christus is, maar voorts moet Jesus van mij
afzaten, — is ongeloof en vervalschting van uw
religie.

Jesus zet u recht voor God, en doet uw af-
getobde, uw vermoede en door zondenschild
geinateerde ziel tot haar ruste wederkeren,
volstrekt niet, opdat ge nu voortaan in niets doen u
vermeien zoudt, maar opdat ge gerechtvaardigd
zijde, nu leven zoudt het leven van het kind-
schap, bezig zijnde in de dingen van Vaders.

En dat nu is het nieuwe juk waarvan Jesus
riep: »Neem mijn juk op u, want mijn juk
is zacht en mijn last is licht.»

Is het niet, of God ons in het leven van het
vogelenheer dat vrije, rijke leven heeft voorge-
toond?

Zie maar, vrij en fier fladdert de vogel rond,
en drift zacht en gemakkelijk op de vleugelen,
en toch is het kleine dier al den dag bezig,
bezig om strootes en takjes voor zijn nest
salm te lezen, bezig om zijn jongen te be-
schermen, bezig om voedsel voor ze saam te
lezen, bezig om door Gods lichtuim te fladder-
en, en bezig om tusschen de takken het lied
te zingen, ons tot verkwikking en tot Gods eer.

Geen zweem van gebondenheid, van druk,
of van vermoedens is er in ganscht dit rijke
vogelenleven.

Het is al één uilting van stil bezig zijn en
van bovenaards geluk.

En zoo nu ook wil Jesus, dat Gods kinderen
arbeiten zullen, niet gedrukt, niet gekweld,
veeler als een vogelie zoo vrij in de lucht,
maar altoos bezig om te bouwen, om te
verzamen, om voor anderen te zorgen, en
om te zingen tot Gods eer.

Zoo zoet en zalig is de dienst van Jesus.

Soms wel hard in schijn, als ge gesmaad wordt
om zijn naam, maar die smaad is u begerdijk
en u ten teken van zaligheid.

Soms wel hard, omdat ge hard gekastijd wordt,
maar onder die kastijding leert hij u, de
hand te kussen die u slaat.

Soms wel hard, zoo als uw vijanden u vervolgen,
maar onder die bestrijding leert hij u voor
uw vijanden bidden, hun van harte vergeven,
hun weldoen om ges te kunt.

Hari ook soms, zoo als God uw geloof be-
proeven kan, maar de uitkomst dier beproeving
is nieuwe, is verhoogde blijdschap in de ge-
meenschap van den Zoon zijner liefde.

Dan schijnt het juk wel hard voor het oog
der wereld, maar die het draagt weet beter.

Hij voelt de teederheid, waarmee de hand der
Goddelijke ontferming het hem op den hals legt.

En de wonderde liefde, die hem met zijn He-
land en zijn God verbindt, is als een toover-
medicijn, dat alles voor zijn innerlijke bevin-
ding omkeert.

En zoo bevindt hij het, dat waarlijk de dienst
van Jesus zalig is.

Zijn last licht,
En zacht het juk dat hij oplegt.

Amsterdam, 3 Juli 1896.

Petitie.

Op onderscheidene Classen zijn voorstellen
aan de orde gekomen, om met *petitie* tot
de Overheid te gaan.

Nu eens wilde men aandringen op de
wederinvoering van de Doodstraf. Dan
eens protest indienen tegen den Nieuw-
Malthusianischen Bond. Of ook aandringen
op betere handhaving van de Zondagswet.
En liefst zag men dat de Generale Synode
deze denkebeelden overnam, en als Synode,
in naam der kerken, met haar *petitie* tot
de Overheid ging.

Er ligt hieraan een goede gedachte ten
grondslag.

De kerk van Christus heeft metterdaad
een roeping ook tegenover de Overheid,
en indien de dingen liepen gelijk het be-
hoort, moest de kerk van Christus haar
stem bij de Overheid kunnen doen hooren,
zoo dikwijls godsdienstige, zedelijke en
geestelijke belangen op staatssterren, met
name in de wetgeving, aan de orde komen.

Dat een Wet op de Kerkengevoenschappen,
een Wet op het Lager onderwijs, een Wet,
regelende ook de Theologische faculteiten,

tot stand kon komen, zonder dat de Kerk
van Christus gehoord werd en haar stem
deed hooren, is, voor wie de roeping der
kerk ernstig opvat, ook in haar betrekking
tot het materiele leven, een hinder en een
ernemis.

Ware onze staatsinrichting gelijk die be-
hoort, dan moest zelfs het publiekrechtelijk
karakter der kerk ten deze geëerd worden;
behoorde de Overheid officieel ten deze
de kerken te hooren; en moesten de kerken
een officieel orgaan bezitten, om op staats-
rechtelijk terrein over geestelijke zaken te
adviseeren.

Hier drongen we steeds op aan, en we
denken er niet aan, van dien eisch af te
laten.

Zoover zijn we intraschen nog niet.

De Overheid eert de kerk van Christus
hier te lande nog niet in haar waardig-
heid.

Geld heeft ze er voor over, om zekere
pressie op de kerken uit te oefenen. Ze
betaalt Theologische faculteiten om de ker-
ken tam in haar prediking te maken. En
nu de socialistische beweging een dreigend
aanzien verkrijgt, ziet de Overheid met
zeker angst naar de groote kerkengevoen-
schappen uit, of ze in de ure des gevaars
op haar invloed kan rekenen.

Maar tot de erkenenis, dat de kerk
van Christus een last, een roeping, een taak
van Godswege heeft, en dat bij elk con-
tact van de wettelijke regeling met de
geestelijke belangen de stem der kerk dient
gehoord te worden, is de Overheid van het
Rijk nog in het minst niet gekomen. En
zelfs kan men niet zeggen dat de kerken,
over het algemeen genomen, er aanspraak
op maken, om gehoord te worden.

In verband hiermede zal men verstaan,
hoe van harte wij op zich zelf het denk-
beeld toelueken, om de Generale Synode
der Gereformeerde kerken ten deze bij de
Overheid te laten optreden.

Wij achten dat dit alzoo hoort, en dat
de kerken hiermede een vaak verre van
gemakkelijke taak tegenover de Overheid
vervullen.

Toch zou ons daarom niet elke vorm
waarin dit plaats greep welkom zijn,
noch elk tijdstip van zulk optreden gelegen
voorkomen, noch ook elk onderwerp ge-
schikt om er advies over te geven.

Zoo licht is men geneigd, om hierin of
te veel of te weinig te doen.

Te weinig doet, wie met een soort *petitie*
tot de Overheid wil gaan, en niet diep ge-
voelt, hoe de kerk van Christus raad en
waarschuwing heeft te doen uitgaan.

Het stelsel mag daarom niet zijn het stel-
sel van *petitie*, maar moet zijn het stelsel
van *advies*.

Ook met de keuze van het tijdstip waarop
men spreekt, zij men voorzichtig.

Kerken, die pas in definitief kerkverband
optraden, zullen wel doen, niet aanstands-
te druk of te luidruchtig te zijn, maar win-
nen aan kracht, zoo ze haar tijd weten af te
wachten, die dan eerst komen kan, als ze een
zedelijk-sterke positie in het land wisten te
veroveren.

En wat eindelijk de onderwerpen aangaat,
zoo onderscheide men hier wel. De
questie van de Doodstraf is op zich zelf
geen kerkelijke, en daarom van geheel
anderen aard dan de questie der Zondagswet.

Elk advies dat men zal uitbrengen moet
daarom wel doordacht zijn, op goede gronden
steunen, en niet den indruk maken van
een rauwelings uitgestooten kreet, maar veel-
eer zich aandienen als een wel gemaakte
uitspraak.

Er liggen op dit terrein zooveel voets-
angeis en klemmen.

Zoo licht glijdt men het spoor op, om
weer een bemoeijing der Overheid uit te
lokken, die, waa ze veld, alras een hoogst
bedenkelijk karakter zou aannemen.

Met een enkel voorbeeld zij dit hier toe-
gelicht.

Toen in 1854 de Wet op de Vereenig-
ingen aan de orde kwam, en daarin de be-
paling was opgenomen, dat de Overheid
het recht zou hebben, om aan *verkeerde* Ver-
eenigingen de rechtspersoonlijkheid te we-
geren, is juist van Christelijke zijde hietgeen
ten ernstigste geprotesteerd, en geen minder
dan Elout van Soeterwoude liet geen po-
ging onaangewand, om deze bepaling te
doen vervallen.

Hij, en zijn vrienden, zagen in, dat een
recht aan de Overheid gegeven, om geest-
lijk te keuren, wat toegelaten en wat ver-
boden zou zijn, zoo licht kon misbruikt wor-
den, om de propaganda der Christelijke
religie te stuiten.

En ongelooftige Overheid zou zoo licht
toelaten wat *verkeerd*, en wera wat ge-
wenscht was. En daarom was hun strengel,
dat het beter was allen vrij te laten, en aan
de Regeering elk recht van beslissing ten
deze te onttogen.

Thans daarentegen wil men bij de Over-
heid juist in tegenovergestelden zin aandrin-
gen op strenge keuring.

Is dit stelsel nu doordacht?

Heeft men de gevolgen er van berekend?
Weet wie dit beoogt, dat hij juist vlak
tegenover mannen als Elout van Soeter-
woude komt te staan, die bij de behandeling
van deze zelfde wet er poogden uit te
lichten, wat men thans wenscht dat als
waperen duchtig zal worden gehanteerd!

We vragen slechts, en het enig doel
van dit artikel is, er de kerken op te wij-
zen, hoe men ook wat dit punt betreft,
eerst helder het beginsel van waar men
uitgaat behoort door te denken, en zich
duidelijk rekenschap heeft te geven van de
wijze waarop, den vorm waarin, en de zaak
waarover men tot de Overheid spreken wil.

Waarschuwing.

In de nieuwe kieswet is een boete van
honderd gulden bedreigd voor elke Diaken,
indien door het College van Diakenen niet

of niet behoorlijk voldaan wordt aan de ver-
plichting, om voor de kiezerlijst op te
geven wie onderdaan genoot.

Te Amsterdam zou dit, na de ineensmel-
ting van onze beide kerken, op *zeven duizend*
gulden kosten kunnen loopen, voor elke
niet-behoorlijke opgave.

Zeer terecht heeft daarom de heer Mr.
Heemskerck in de Tweede Kamer met nadruk
de aandacht op zulk een enormiteit ge-
vestigd, en gevraagd of Art. 51 Wetboek
van Strafrecht hier van toepassing was.

Dat artikel bepaalt, dat *geen straf wordt*
uitgesproken tegen den bestuurder, van wien
blijkt dat de overtreding buiten zijn toedoen
is gepleegd.

Dank zij deze vraag van den heer Heem-
skerck, heeft de Minister zich toen hierover
uitgesproken, en verklaard, dat deze boete
alleen zou behoopen worden door den voor-
deze opgave aangewezen Diaken, mits dui-
delijk bleek wie hiervoor aangewezen was.

Ter voorkoming van ongerief is het daarom
geraden, dat elke kerkeraad, of waar een
afzonderlijk college van Diakenen is, elk
college van Diakenen, in de bepalingen of
regelingen van de Diaconale werkzaamheid
o. a. de bepaling opnemende, dat in de *eerste*
vergadering van Januari telken jare één of
meer Diakenen zullen worden aangewezen,
als befaat met het doen aan de Overheid
van de noodige opgaven voor de kiezers-
lijsten.

Heeft die keuze van aanwijzing telken
jare in de maand Januari plaats; en wordt dit
besluit en deze benoeming behoorlijk in de
notulen opgenomen; dan moet natuurlijk het
antwoord aan den Burgemeester alleen door
dezen aangewezen broeder geteekend en
opgezonden worden, als daartoe door den
kerkeraad of van de Diaconale vergadering
gemaakt.

Hierdoor heeft men dan de zekerheid, dat
komt er een kink in den kabel, alleen deze
éene broeder in rechten aanspreeklijk is,
en dat de boete nooit hooger kan loopen
dan f 100.

Onthouding.

XVIII.

De zedelijke hooldmacht, die ten slotte
de zedelijke overwinning op den drankzucht
moet behalen, is de kerk van Christus.
Hoe zuiverder een kerk is, hoe rijker kracht
ze in die vorsteling zal kunnen ontwikkelen.
En vooral de kerken van het Gereformeerde
type zijn door de eere van haar verleden
tot het vooraangaan in dien strijd geroepen.

Met name toch de Gereformeerde kerken
hebben de prediking des geloofs steeds met
de prediking der heiligen levens verbonden,
en den eisch dat al het Christenvolk matig,
rechtvaardig en godzalig leven zou in deze
tegenwoordige wereld, over heel het erf
van West-Europa, en zoo ook door ons land
doen weerklinken.

Toen de Reformatie doordrong, was het
algemeene zedenbederf op verootrustende
wijze toegenomen. Het zout dat het berderf
weren moest, was in de rangen der geestel-
lijke, zelf zouteloos geworden. Ontucht,
brassery, droukenschap en vechterij was ook
toen onder hoogere en lagere standen heer-
schende.

Wat Calvijn te Genève vond, behoefte niet
herinnerd te worden. Hoe het onder de
ridders in zwaag was te drinken tot men
als lijk van tafel viel, is uit de historie, zelfs
van gevierde mannen, overbekend. En wie
de »Kluchten» leest, die in het laatste der
Middeleeuwen hier gespeeld werden, erger
zich aan de banale, gemeene ruwheid en
dierlijkheid, die er zich in uitspreekt.

Daartegen heeft toen het Calvinisme
den strijd aangebonden, niet door *aparte*
meetings en vereenigingen, maar door de
prediking des Woords en de kerkelijke tucht.
En dank zij deze elander wederzijds steunende
zedelijke factoren, is er toen metter-
daad een dam dwars door dien stroom der
ongerechtigheid gelegd, en is het, door dien
dam steeds op te hoogen, gelukt, den
stroom zijwaarts af te leiden.

Erst toen de kracht van het Calvinisme
gebroken was, brak ook die dam weer door,
deed met name de weelde ook de droonk-
enschap, de ontucht en de vechterij weer to-
nemen. En toen zijn het vooral de hoogere
standen geweest, die in de tweede helft der
vorige eeuw, ons volk rijk hebben gemaakt
voor dien tijdelijken nationalen ondergang,
waarmee God ons twintig jaren lang heeft
gestraft.

Door dat verleden is ons het spoor ge-
wezen, dat we ook nu ter bestrijding van
een gelijksoortig verderf te volgen hebben.

Ook nu is het niet alleen de droonk-
enschap, maar evenzeer de ontucht, de gemeen-
heid en de baldadigheid, waarin de zonde
opwoelt en de wateren des levens bevoezeld.
Waaruit volgt, dat wie thans tegen een
gelijksoortig kwaad geen hiel zoekt in de
prediking des Woords en de kerkelijke tucht,
maar in allerlei vereeniging en gelofte
en uitwendig kunstmiddel, hiermee ver-
klaart te breken met ons verleden, de kracht
van het Woord niet te vertrouwen, en de
prediking niet meer te gelooven, de kerkel-
ijke tucht te wantrouwen, en daarom zijn
toevlucht te nemen tot allerlei buitkerke-
lijke hulpmiddelen.

Met name een Dienaar des Woords, die
ter bestrijding van het *alcoholisme*, niet in
de eerste plaats op de predikatie des Woords
vertrouwt, maar meer in gelofte en vereen-
iging geloof, staat volkomen gelijk met den
arts, die ter bestrijding van een uitgekrooken
krankheid zijn geneeskunde rusten laat, en
zija toevlucht neemt tot sonnambulisme.

Onwillekeurig komt men hiermede zelfs
op de lijn, waarin Rome eertijds hiel zocht.

De predikatie des Woords was in de
toenmalige kerk gedaald. Er ging geen
kracht, er ging geen bezieling meer van uit.

En toen ontwikkelde zich naast de kerk
in de kloostervereeniging, in de gelofte, en
in de hoogere abtintie, een geheel an-

dere zedelijke macht, die Rome slechts uit
drang naar zelfbehoud ten slotte met het
kerkelijke leven in verband zette.

Gods Woord predikt *matigheid* in het
gebruik van het huwelijk, van het aardse
goed, en van de vrijheid des levens. Maar
in dit vereenigingsleven stelde men een
hooger maatstaf. Niet *matigheid* in, maar
onthouding van het huwelijk. Niet *matig-*
heid in het gebruik van spijs en drank,
maar *onthouding* van allerlei spijs en drank,
ja zelfs van allen eigendom. Niet enkel
matigheid in het gebruik van de vrijheid
des levens, maar *afstand doen* van eigen
wil, om in gehoorzaamheid zich aan anderen
wil te onderwerpen.

Dieselfde tegenstelling neemt men thans
weer.

Ook nu nog predikt Gods Woord een
matig, rechtvaardig en Godzalig leven, maar
naast en buiten de kerk vormt zich allerlei
Vereenigingsleven, dat een hooger stand-
daard des zedelijke levens omhoog heft,
en *onthouding, geheel-onthouding* zelfs aan-
beveelt, en de ingewijden door *gelofte* aan
die gewaande hoogere zedelijkheid bindt.

Zonder nu de goede bedoeling die dit
ingaf in het minst te willen miskennen, of
ook in volstreken zin op dit alles den ban
te leggen, protesteeren wij toch ten ernstig-
ste tegen de grondwaling die hierin aan
het woord komt, en niet het minst tegen
de miskenning van de kracht des Woords,
tegen de miskenning van de waardigheid
der kerk van Christus, en tegen de mis-
kenning van den alouden zedelijke stand-
daard, die hieraan ten grondslag ligt.

Wat wij eischen is, dat men althans in
Gereformeerde kringen de predikatie des
Woords weer zoo diep en ernstig, zoo be-
zield en indrukwekkend, en met name ook
zoo practicaal doe uitgaan, dat in ge-
heel onzen kring een *matig, rechtvaardig*
en *Godzalig* leven gekweekt worde.

Wat wij eischen is, dat huisbezoek en
persoonlijk toezicht zulk een ernstige op-
vatting van de kerkelijke tucht op gang
brengt, dat ten slotte alle *onmatigheid* in
onze kringen bestraft en er uit geweerd
worde.

Wat wij eischen is, dat *predikatie* en
tucht zich met name weer als vanouds
keeren tegen *ontucht, drankzucht en ge-*
meenheid gelijk ze thans weer in zoo
breeden kring heerschappij voeren.

En wat wij bovendien eischen is, dat niet
alleen *onze* kerken, maar *alle* kerken die
den band met de Reformatie niet ganschel-
ijk willen afsnijden, zich uit haar hulpe-
lozen toestand oprichten, schenken wat uit
het geloof en ongelooft vermengd is, en
alzo zich bekwaamen om dezen geestelijken
strijd weer met moed en keunis op te
vatten.

In verband hiermede is het de roeping
der Overheid alle belemmerende bepalingen,
die de kerken in haar vrije ontwikkeling
binden, los te maken.

De Overheid zelve moet er lust aan heb-
ben, dat de kerken zich zoo zuiver en zoo
krachtig mogelijk naar eisch van haar be-
joedens, organiseren kunnen, en zij zal het
voor God te verantwoorden hebben, indien
zij door averechtsche maatregelen de vrije
krachtsontwikkeling van Christus' kerk tegen-
houdt.

Buiten Gods Woord is er geen zedelijke
factor die het kwaad tot in den wortel kan
aanstasten.

Dat Woord moet daarom zijn vrijen loop
hebben.

En in de macht van dat Woord behoort
allereerst elk Dienaar van het Woord te
gelooven.

Anders werpt hij zija eere weg.

Een dankbaar Verslag.

Het Curatorium van Zetens Gymnasium
zond ons een verslag, dat van blijde utin-
gen overvloeit.

Het Curatorium zelf is compleet, ook al
waren er twee benoemden die bedankten.

Het corps leeraren bezit alle krachten in
zich die voor volledig onderwijs noodig zijn.

De Regent en Regentes gingen voort het
Gymnasium als Internaat op uitnemende
wijze te leiden. Het aantal leerlingen ging
niet achteruit. De leerlingen die zich aan
het Staatsexamen onderwierpen, slaagden
allen. En de financiën betreden in zooverre,
dat het tekort, vroeger ruim f 5000, nu de
helft bedroeg.

Het Gereformerd karakter wordt niet
beslisheid door Curatoren in hun verslag
gehandhaafd.

Zij zeggen er van op blz. 10.

Het Gymnasium staat niet ten dienste van
enige Kerk. Dit mag geacht worden bekend
te zijn. Maar wel rust het op de Gereformeerde
beginselen, en is het om zoeken daarvan ook
het onderwijs meer en meer te doordringen,
in het vertrouwen, dat zoo alle kennis en beschou-
wing het meest beantwoordt aan de werkelijkheid
van Gods schepping. Zijn Naam het meest ver-
heerlijkt wordt, en de beste waarborg geboden
om mannen te vormen, die kloek in het weten
en kinderlijk in het gelooven, de harmonie heb-
ben gevonden, die hen krachtig doet staan in
dien strijd van het leven.

Ru op blz. 13.

Als Gereformeerden leggen wij de hand op
het volle leven, gelijk God dit schiep. Hemel
en aarde zijn door *Hem* gemaakt. Daarom aan-
vaardt wij he. gansche leven zonder beperking
en vermindering. Maar ook ligt in dat beginsel
de regel der harmonie en het elinddoel, waarop
alles moet zijn gericht. Aan de verheerlijking
van Zijnen dinnmaal heiligen Naam moet dienst-
baar wera en al bestaaf. Wordt die glorie
meer en meer gezocht door allen, die aan Zet-
ens Gymnasium verbonden zijn, en met deze
stichting. Zij den Heere te zoeken de vroeg-
dige keus ook onder onze leerlingen, opdat zij
ter eere van Hem ook in hun maatschappelijk
bestaan eenmaal verkeerren mogen. En zij Hij,
die allen dit werken kan, daartoe onzer Stich-
ting nabij in Jesus Christus, onzen Heere.

Moge het volgend jaarverlag ons even
goede tijding brengen, zoo mogelijk met
een nog hooger leerlingencijfer.

Recensie.

Bij den uitgever Donner te Leiden zag
een vertaling het licht van Dr. Robinsons,
Harmonie der vier Evangelia.

Reeds Calvijn werkte zulk een *Harmonie*
uit, en voor catechisatie, predikatie en Zon-
dagschool, levert zulk een Harmonie van de
vier Evangelien een vruchtbaar over-
zicht.

Voor eigen lectuur leent zulk een boekje
zich niet, maar voor het genoemd gebruik
is het aan te bevelen.

Ook is het niet gedrukt, goed gebonden,
en niet te duur.

Jammer slechts dat op den titel staat, dat
Dr. Robinsons hoogleraar in de *Bijbelsche*
letterkunde is.

»Bijbelsche letterkunde» kent een geloovig
Christen niet.

Dat is een rationalistische verzinning, die
onder ons niet thuis hoort.

En al is het een *titel*, die titel kon son-
der schade zija weggeleten.

Een keurig boekje is *De Kerk en de*
Jongelingsvereeniging, ons, met een inlei-
ding van Dr. Vonckenberg, een lezing bi-
dende van Dr. G. Klaarhamer over de
betekenis der Jongelingsvereeniging voor de
kerk, en van Dr. A. van Veeloer over de
roeping der kerk tegenover de Jongelings-
vereeniging.

Deze onderwerpen zija actueel.

De lijn tusschen het Methodisch en
Gereformerd beginsel moet ook hier zuiver
getrokken worden.

En met dank mag erkend, dat geheel
dit geschrift metterdaad deze gewenschte
strekking heeft.

Inleider en sprekers geven ons strijd
heldere, ter zake dienende vingerwijzing.

Vinde dit boekje en bij onze kerkeraden
en bij onze Jongelingsvereenigingen zija weg.

Onwaardige polemiek.

Op wat wijze de »Doopers» onze Gere-
formeerde leer aangaande den heiligen Doop
bestrijden, blijkt op jammerlijke wijze uit
de *Boodschapper* van Juli '95 p. 125.

Daarin toch las men dit stuk:

Geloof zij Gereformeerden, dat nu werkelijk?
Deze vraag doe ik aan de Gereformeerden,
voorzitters van de *Formulieren van Enigheid*,
en wel met het oog op wat te lezen staat aan-
gaande de VERGIFTENIS DER ZONDEN en de WER-
KEN DES HEILIGEN GEESTES BIJ ZIEKELIEN IN
het Formulier van den heiligen Doop te bedie-
nen aan de kleine kinderen der geloovigen.

Om wat ik op het oog heb duidelijc te ma-
ken, verzoek ik u met mij te willen letten op
de volgende aanhalingen uit dat Formulier:

a. »Onze kinderen zijn in zonden ontvangen
en geboren en daarom zijn zij kinderen des
toorns, zoodat zij in het rijk van God niet mogen
inkomen, tenzij zij van nieuws geboren worden.»
(Aofjifom 1e stuk.)

b. »O almachtige, eenwige God... wij bil-
den U, bij Uw grondeloze barmhartigheid,
dat gij deze kinderen genadig wilt aanzien, en
door Uwen Heiligen Geest Uwen Zoon Jesus
Christus inlijven.» (G